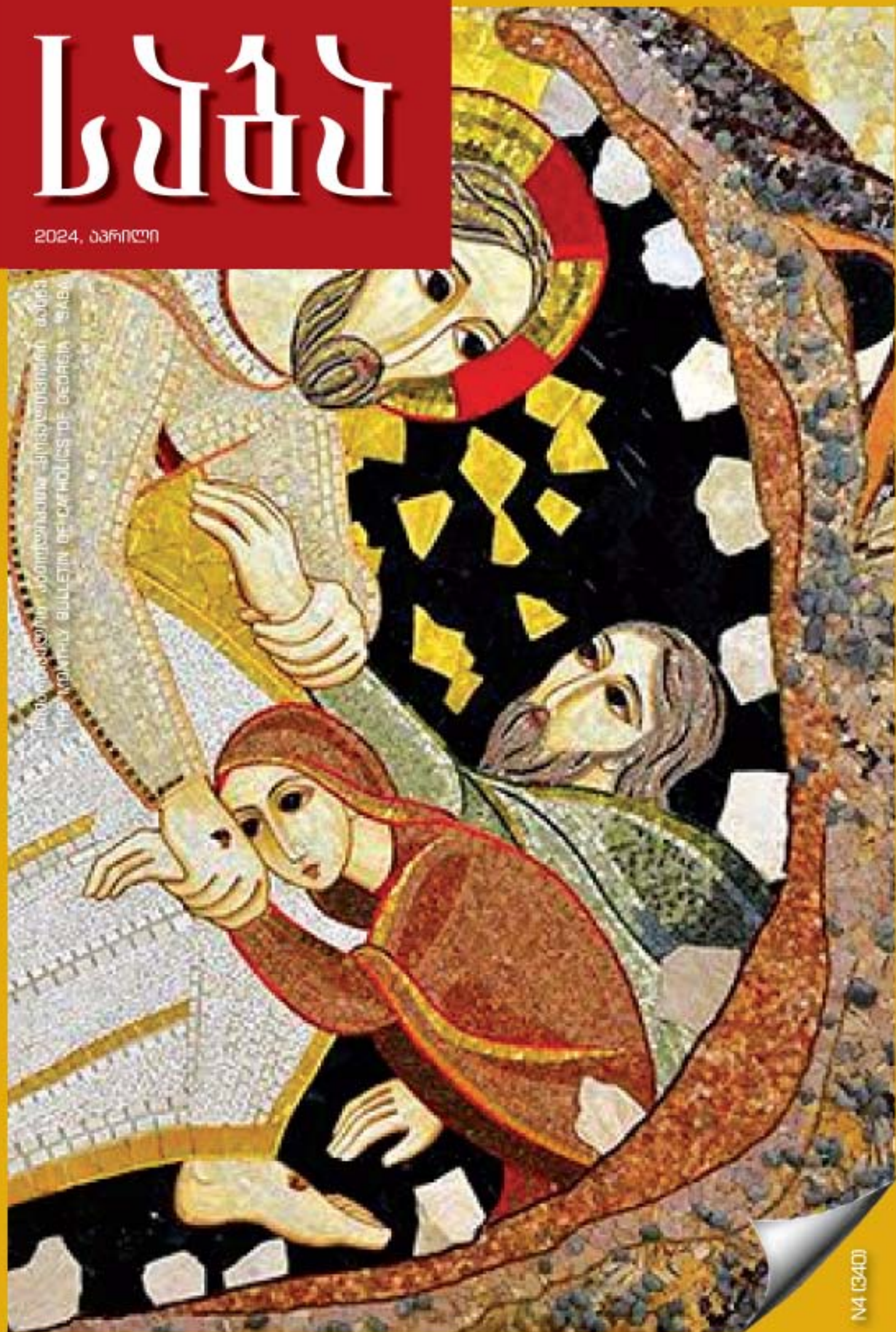
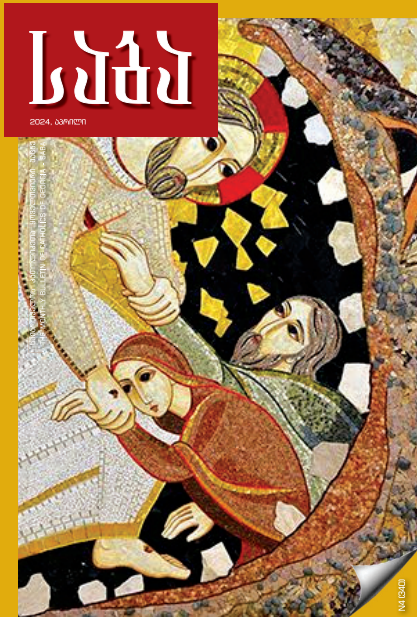

სახტუ

2024, აპრილი

საბუღალბო-საინფორმაციო-საგანმანათლებლო აკადემია
THE INFORMATICS BULLETIN OF CATHOLICS OF GEORGIA "SABA"

ეპისკოპოსის საბლდგომო მილოცვა..... 3

რედუქტორის გვარდი ... 4-5

კათოლიკე ეკლესია მსოფლიოში..... 6-7

ჩვენი ეკლესია..... 8-10

ჩანართი:..... I-IV

სოციალური გვარდი - Iner Georgia 11

სახარების სინარჯის მოწმენი..... 12-13

საბუნის ქრონიკები . 14-15

ფილმის პრემიერა.... 16-17

კათოლიკური კულინარია 18

ინფორმაცია..... 19

აპრილი

- 7 აპრილი - პასექის მეორე კვირადღე გულმონწყალებისა, ივლიტის საკრებულოს დღეობა
- 8 აპრილი - უფლის ხარება, ქიათურის საკრებულოს დღეობა
- 9 აპრილი - დ. დემეტრე თბილელის გახსენება (+1321), საბეატიფიკაციო პროცესის დასაწყისი
- 10-11 აპრილი - მღვდლების, დიაკვნებისა და ბერმონაზვნების შეხვედრა
- 21 აპრილი - პასექის მე-4 კვირადღე, ლოცვა მღვდლობისაკენ მოწოდებულთათვის
- 23 აპრილი - მ. დამიანე სააკაშვილის გახსენება (+1943)
- 25 აპრილი - წმ. მარკოზ მახარებელი
- 29 აპრილი - წმ. ეკატერინე სიენელი, ევროპის მფარველი

ქრისტე აღდგა! გილოცავთ აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს!

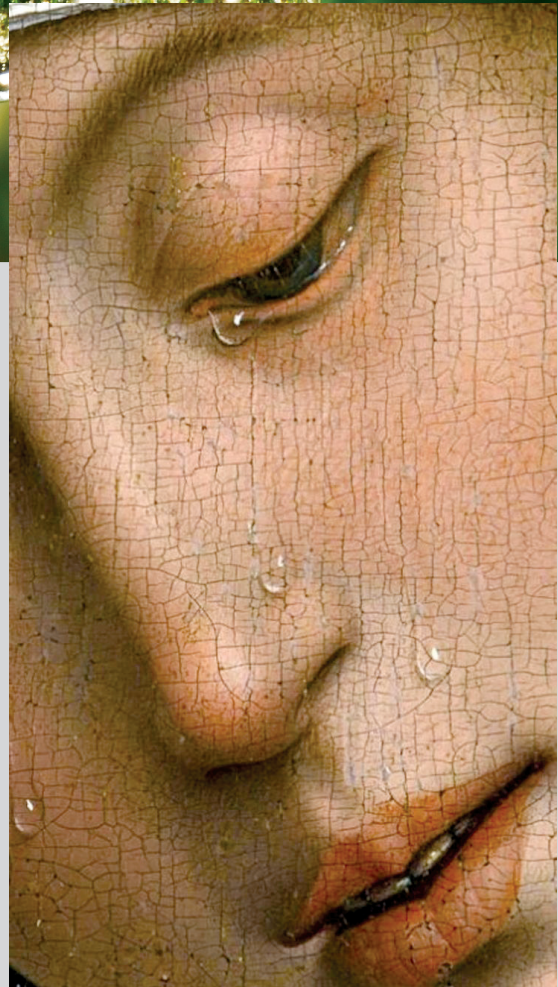
სინათლე აბრწყინებს ყოველ ცრემლს

ძვირფასო დანო და ძმანო,

ვიმედოვნებ და ვლოცულობ, რათა ყველანი ერთად ამ დღეებში გაოგნებული დავრჩეთ იმით, რასაც ლიტურგია განგვაცდევინებს და ამ გაკვირვებამ მწვერვალს მიაღწიოს ჯვარცმის წინაშე, რადგან სწორედ იქ ჩნდება ქრისტეს სახე მთელი თავისი ბრწყინვალეობით: შოლტის ცემით, ფურთხით, სამსჭვალეობით შეურაცხყოფილი და დასახიჩრებული მისი სხეული გასაოცარია. ურუანტელის მომგვრელი სიყვარული, ხელებს რომ აგიცახცახებს... იესო მოკვდა სიყვარულით და სიყვარული განაგრძობს ჩვენში სიცოცხლის გაცოცხლებას. თუ სიყვარული ნიშნავს გაცემას, სიცოცხლის გაცემას, არა მხოლოდ „რალაცისთვის ცხოვრებას“, არამედ „იმ რალაცისთვის სიკვდილსაც“ ყოველივე იმის გაცემით, რაც ხარ, ბოლო ამოსუნთქვამდე ჯვარზე, ეს იქცევა მარადიულ სიცოცხლედ. სიყვარული არ კვდება! სიცოცხლე აღარ კვდება! ესაა აღდგომა!

რატომაა რომ ქალი მიდის საფლავთან დილით ადრე? რატომ ქალი? იმიტომ, რომ კაცებს ეშინოდათ და შიშის საპირისპიროა არა გამბედაობა, არამედ სიყვარული. აღდგომა უთენდება მას, ვინც ჯვრის წინაშე იყო და მიხვდა... გულში დაიუნჯა ყველაფერი! მარიამი ჰგავს საყვარელს ქებათა ქების წიგნიდან, რომელიც ეძებს თავის საყვარელს.

„ქალო, რად ტირი?“ საითკენაა მიმართული იესოს პირველი მზერა? ცრემლებისკენ. სამყარო უკიდევანო ტირილია და იესო უმზერს ცრემლებს, სათითაოდ ითვის მათ და აგროვებს. როგორც ამბობს მეფსალმუნე: „ტიკებში აგროვებ ჩემს ცრემლებს“. ცრემლები სიყვარულის გამოცხადებაა, როგორც მაშინ, როცა იესომ დაიტირა ლაზარეს სიკვდილი. ვიგრძნოთ მისი მზერა, როცა ცრემლსა ვღვრით; იესოს მზერა, უპირველეს ყოვლისა, ჩვენს ტკივილს პოულობს, წყლის ამ წვეთს, ზღვისა და ცხოვრების მარილს რომ შეიცავს, და რომელსაც ეცემა აღდგომის სხივი. „როდესაც სინათლე ეცემა წყლის წვეთს, იბადება ცისარტყელა“ (ე. რონკი).

აღდგომის შუქი ეცემა ჩვენს ცხოვრებას და აჰა, სიცოცხლე ნათდება და აგიზგიზდება: ეს არის ახალი კავშირი, აღთქმა, ცისარტყელა, რომელიც მოუხმობს მარადისობას.

ამას გისურვებთ სააღდგომოდ: იხარეთ, იგალობეთ ალელუია, რაკი ყოფილა უსაზღვრო შუქი, რომელიც შემოდის ყოველ თქვენს ცრემლში, ყოფილა სიცოცხლე, რომელიც შემოდის ჩვენს სიკვდილში, სავსე სიცოცხლედ, დაუსრულებელი...

აღმდგარი იესოს სიცოცხლედ!

გილოცავთ აღდგომას!

ქრისტე აღდგა, ჭეშმარიტად აღდგა!

† ეპისკოპოსი ჯუზეპე პაპოტო
ლათინ კათოლიკეთა კავკასიის
სამოციქულო ადმინისტრატორი

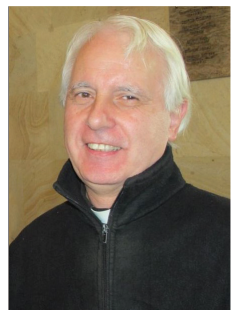
პასეჟის ღამე

„თქვი, რას აკეთებ, რას აკეთებ ცაზე, მდუმარე მთვარე?“ - ამ კითხვას სვამს ჯაკომო ლეოპარდი (1798-1837) თავის ლექსში „აზი-აში მოხეტიალე მწყემსის ღამეული სიმღერა“ (1830), ამ კითხვას სვამდა ასევე მილიონობით ადამიანი, რომლებიც საუკუნეთა მანძილზე ალტკინებით შეჰყურებდნენ ცის კაბადონს. იგივე კითხვა ჩნდება პოეზიის, ფერწერის, მუსიკის, რომანების, ფოტოების საფუძველში, შეხვედრებისას... ეს არის აგრეთვე საინტერესო საკითხი ფილოსოფოსებისა და მეცნიერებისთვის, მამოძრავებელი ძალა, რომელმაც განაპირობა ამ მანათობელი დისკოსკენ ფრენა და იქ პირველად დაადგმევინა ფეხი ადამიანს 1969 წელს. ისევ ლეოპარდს მოვუსმინოთ: „მთვარე, ძვირფასო, ვიცი, რომ ძალგიძს ილაპარაკო და მიპასუხო... ჩვენი ბავშვები ამბობენ, რომ შენ მათსავით ნამდვილად გაქვს პირი, ცხვირი და თვალები“. ეს ალბათ ბავშვურ ფანტაზიას და ანტიკური ეპოქის წარმოსახვებს უფრო ნააგავს, როდესაც მთვარეს ჯადოსნურ და ღვთაებრივ თვისებებს მიაწერდნენ, ის ისე ჩნდება და უჩინარდება, როგორც სიკვდილი და ახლად შობა. ის არის ნათელი, მაგრამ ასევე ბნელი.

შემაშფოთებელი თავისი ორსახოვნებით, სრულყოფილი ელემენტია საშინელ მოვლენათა სამართავად. მთვარე, მზის თანმხლებიცაა და მოქიშპეც, ბაბილონურ მითოლოგიაში იგი იყო ღმერთი სინი, ეგვიპტეში მას აკავშირებდნენ ღმერთ თოთთან, ხოლო საბერძნეთში ის იყო ჰელიოსის, მზის ღმერთის, და ეოსოს, ავრორას და. მას ქალის სახით გამოსახავდნენ ორცხენიან ეტლზე მზესთან ერთად მჯდომარეს. მოგვიანებით გალილეო გალილეი. (1564-1642) თავის მეცნიერულ დაკვირვებაში De facie Lunae აჩვენა, რომ მთვარე სულაც არ არის მზინავი და სუფთა სფერო, მისი რელიეფი კლდეების, ხეობებისა და მთებისგან შედგება, ზუსტად ისე, როგორც დედამიწა. თუმცა

**მამა გაბრიელე
ბრაბანტინი CSS
მთავარი რედაქტორი**

სტიგველი;
ეპისკოპოსის ვიკარიუსი
ეკუმენიზმისა და კულტურის
დარგში; ქუთაისის,
გათუმისა და ოზურგათის
საკრებულოთა წინამძღვარი

რედაქტორის გვერდი

ამგვარმა მეცნიერულმა დაკვირვებამ მაინც ვერ მოაკლო მთვარეს თავისი პოეზია და არც ადამიანში გაუნელებია მისი შეხების სურვილი. გავიხსენოთ ტორკვატო ტასოს „შლეგი ორლანდო“ (1544-1595), ვერნის (1828-1905) რომანები, კალვინო (1923-1985), რომელიც კიდეც ერთხელ აღწერს მთვარეს, როგორც უზარმაზარ სათამაშო ბურთს, მასზე ყველას ადვილად მიუწვდება ხელი, თუნდაც ნავიდან მიდგმული კიბით, ხოლო ის, ვინც ფიზიკურად ვერ შეეხება მთვარეს, ისლა დარჩენია განჭვრეტას მიეცეს, განჭვრეტა კი შეუძლია მას, ვინც ეძიებს და ვისაც სწამს...

ბიბლიაში 55-ჯერ მაინც ჩნდება მთვარე: პირველად დაბადების წიგნის 37-ე თავში იოსების, იაკობის ძის, ცნობილ სიზმარში: მზე, მთვარე და თერთმეტი ვარსკვლავი, რომლებიც თავყანს სცემდნენ მას.

გირჩევთ, სააღდგომო ცისკრისას, 30-დან 31 მარტამდე, ახედოთ ცას და მიეცეთ განჭვრეტას; ამ ღამით ახალი ცეცხლი იკურთხება, აღდგომის კანდელი აინთება... ყველაფერი

აღესრულება მთვარით განათებული, ვარსკვლავებით მოჭედული ცის ქვეშ, მთვარით, რომელიც 25 მარტიდან, ასტრონომების აზრით, სავსე მთვარედ იქცევა, **გაზაფხულის მთვარედ, მძინარე მთვარედ ჩინელებისთვის, ქარის მთვარედ კელტებისთვის, წმიდა მთვარედ ვიკანებისთვის, მოსავლის მთვარედ... და აღდგომის მთვარედ**, როდესაც ბნელი ჟამი კიდეც უფრო შესუსტდება, რადგან მზე სწრაფად „აღმოიწვეს“, „როგორც ნეფე თავისი საქორწინო სარეცელიდან“ (შდრ. ფსალმ. 18). მაგრამ მაშინ რატომ იქნება ებრაული პასეჟი 26 აპრილს?

გირჩევთ, ასევე, მთვარეს ახედოთ 5 მაისს (რაც სინამდვილეში, იულიუსის კალენდრით, 22 აპრილია), როდესაც სხვადასხვა მართლმადიდებელი ეკლესია აღდგომას აღნიშნავს; შეესაბამება თუ არა ეს იმ გადანყვეტილებას, რომელიც 325 წელს მიიღო ნიკეის კრებამ (გაისად 1700 წელი აღინიშნება ამ კრების გამართვიდან), რომლის თანახმადაც **ქრისტიანული აღდგომა უნდა აღინიშნოს გაზაფხულის სავსემთვარეობიდან პირველ კვირადღეს?**

მოსაკრებელი „PRO TERRA SANCTA“ ღაზას წმიდა ოჯახის სამრევლოს მოხმარდება

1974 წელს სამოციქულო დარიგებით „Nobis in Animo“ პავლე მეექვსემ მთელი მსოფლიოს კათოლიკეებისთვის ვნების პარასკევი წმიდა მიწისთვის („Pro Terra Sancta“) მოსაკრებლის დღედ დაანესა. ჩვეულებრივ, შემონირულობათა 65% გადაეცემა წმიდა მიწაზე მოღვაწე ფრანცისკელთა ორდენს, რომლის მესვეურები მიღებულ თანხას ჰუმანიტარული მიზნებისთვის (სოციალურად დაუცველთა განათლება, ჯანდაცვა, საცხოვრისით უზრუნველყოფა და ა.შ.) იყენებენ. თანხის 35% გადაეცემა აღმოსავლური ეკლესიების დიკასტერიას მღვდლებისა და სემინარისტების ხელშეწყობისთვის და საგანმანათლებლო პროექტების განხორციელებისთვის. გასულ წელს მოსაკრებელმა 7 მილიონ დოლარზე მეტი შეადგინა. ფონდის „Pro Terra Sancta“ გადაწყვეტილებით, ამ წლის ვნების პარასკევს შემონირული თანხა სრულად გადაეცემა ღაზას წმიდა ოჯახის სამრევლოს. „ომის დაწყების დღიდან ამ რეგიონში მცხოვრები ათასობით ოჯახი სავალალო მდგომარეობაში აღმოჩნდა. პაპი ფრანცისკე მუდამ გამოხატავს სიახლოვეს იმ ადამიანთა მიმართ, ვინც ამ კონფლიქტის გამო დაზარალდა. იგი ხელს შეუწყობს ჰუმანიტარულ პროექტებს, რომლებიც ამ ადამიანებს ცხოვრე-

ბას შეუმსუბუქებს“, - აღნიშნა აღმოსავლური ეკლესიების დიკასტერიის პრეფექტმა, კლაუდიო გუჯეროტიმ. ბენეფიციართა შორის არიან როგორც წმიდა ოჯახის სამრევლოს წევრები, ასევე უსახლკაროდ დარჩენილი ადგილობრივი მკვიდრნი, რომლებიც სამრევლოს შეეხიზნენ. გარდა ამისა, ფონდი „Pro Terra Sancta“, კარიტასთან და წმიდა მიწის ლათინურ საპატრიარქოსთან ერთად, დახმარებას უწევს იშვიათი გენეტიკური დაავადების, ბულოზური ეპიდემოლოგიის მქონე ოცდაცამეტ ბავშვს.

კოპტურმა მართლმადიდებელმა ეკლესიამ კათოლიკე ეკლესიასთან დიალოგი შეაჩერა

2024 წლის 7 მარტს კოპტური მართლმადიდებელი ეკლესიის სინოდმა განაჩინა: „აღმოსავლეთის და ეკლესიებთან თათბირის შემდეგ გადაწყდა, შეჩერდეს საღვთისმეტყველო დიალოგი კათოლიკე ეკლესიასთან, გადაიხედოს ოცი წლის წინ დაწყებული დიალოგის შედეგები და დადგინდეს ახალი სტანდარტები და მექანიზმები მომავალი დიალოგისთვის“. ამგვარი გადაწყვეტილების მიზეზი გახდა რწმენის მოძღვრების დიკასტერიის დეკლარაცია „Fiducia supplicans“, რომლის თანახმად მოძღვარს შეუძლია ერთსქესიან ურთიერთობაში მყოფ მორწმუნეთა კურთხევა. დოკუმენტში ხაზგასმულია, რომ ამგვარი კურთხევა

არ ნიშნავს ამ კავშირის მოწონებას, არ უტოლდება ქორწინების საიდუმლოებას ან რაიმე საღვთისმსახურო წესს, არ აქვს ლიტურგიული დანიშნულება და მხოლოდ სამოძღვრო ხასიათს ატარებს. ეკლესია არ რიყავს ადამიანებს, რომლებიც არ ცხოვრობენ ქრისტიანული ზნეობრივი მოძღვრების თანახმად, მაგრამ მორჩილებით ითხოვენ კურთხევას. მიუხედავად ამისა, დეკლარაციის მიმართ კრიტიკულ შენიშვნათა რიგი გამოითქვა. მაგალითად, მასში არაფერია ნათქვამი კურთხევის მიღებამდე მონაწილისა და ცხოვრების წესის შეცვლაზე.

უკრაინის ოფიციალური პირები პაპ ფრანცისკეს აკრიტიკებენ

შვეიცარიის ტელეკომპანიისთვის RSI მიცემულ ინტერვიუში უნმიდესმა ფრანცისკემ აღნიშნა: „ჩემი აზრით, ყველაზე ძლიერი ისაა, ვინც ვითარებას აკვირდება, ადამიანებზე ფიქრობს და თეთრი დროშის აღმართვისა და მოლაპარაკებების გამბედაობა აქვს“ (წყარო: Catholic News Agency). 10 მარტს Twitter პოსტში (@DmytroKuleba) დიმიტრი კულებამ განაცხადა: „უძლიერესი ისაა, ვინც სიკეთესა და ბოროტებას შორის ბრძოლაში სიკეთის მხარეს დგას, არ ცდილობს მათ ერთ სიბრტყეზე მოთავსებას და ამას „მოლაპარაკებებს“ არ უწოდებს. ჩვენი დროშის ფერები ყვითელი და ცისფერია. ამ დროშის ქვეშ ვცხოვრობთ, ვკვდებით და ვიმარჯვებთ. სხვა დროშებს ჩვენ არასდროს აღვმართავთ“. უკრაინის ელჩმა ვატიკანში, ანდრეი იურაშმა, NBC-სთვის მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა, რომ მეორე მსოფლიო ომის დროს არავინ მოუწოდებდა ჰიტლერის მიერ დაპყრობილ და მასთან მეტროლ ერებს მშვიდობიანი მოლაპარაკებებისკენ. უკრაინის ბერძნული წესის კათოლიკურმა ეკლესიამ უნმიდესი პაპის სიტყვებს საგანგებო განცხადებით უპასუხა. „მიუხედავად იმისა, რომ სხვადასხვა მხარის წარმომადგენლები, მათ შორის, თვით უნმიდესი პაპი, მოლაპარაკებების აუცილებლობაზე მიგვითითებენ, უკრაინელები კვლავაც განაგრძობენ თავიანთი თავისუფლებისა და ღირსების დაცვას სამართლიანი მშვიდობის მიღ-

წვეისთვის. მათ სჯერათ, რომ ღვთის ჭეშმარიტება გაიმარჯვებს“, - ნათქვამია განცხადების ბოლოს. საგანგებო განცხადება გამოაქვეყნა ასევე უკრაინის ეკლესიებისა და რელიგიური ორგანიზაციების საბჭომ. „ჩვენ, უკრაინის ეკლესიებისა და რელიგიური ორგანიზაციების საბჭოს წევრები, კატეგორიულად ვაცხადებთ: ვერავინ და ვერასდროს ვერ აიძულებს ჩვენს ხალხს კაპიტულაციას. მოზეიმე ბოროტების წინაშე კაპიტულაცია საყოველთაო სამართლიანობის იდეის განადგურების, უდიდესი სულიერი ტრადიციების ძირითადი პრინციპების ღალატის ტოლფასია“, - ნათქვამია განცხადებაში.

ამ განცხადებების გაკეთების მომენტისთვის ინტერვიუ უნმიდეს ფრანცისკესთან ჯერ კიდევ არ იყო გამოქვეყნებული. პაპის კრიტიკოსების თვალსაწიერში ინტერვიუს მხოლოდ მცირე, კონტექსტიდან ამოგლეჯილი ნაწყვეტი მოხვდა. 9 მარტს წმიდა საყდრის პრეს-ცენტრის დირექტორმა, მატეო ბრუნიმ განაცხადა, რომ უნმიდეს პაპს არაფერი უთქვამს უკრაინის კაპიტულაციის შესახებ, „თეთრი დროშა“ კი ინტერვიუერის კითხვაში გაჟღერდა. ინტერვიუერმა, ლორენცო ბუჩელამ, პაპს ჰკითხა: „უკრაინაში ზოგიერთები იარაღის დაყრისა და თეთრი დროშის აღმართვის გაბედულებაზე ლაპარაკობენ, სხვები კი ამბობენ, რომ ეს უფრო ძლიერი მხარის მოქმედებებს გაამართლებდა. თქვენ რას ფიქრობთ?“ თავისი პასუხით პაპმა მხოლოდ ის გაიმეორა, რაც არაერთხელ უთქვამს ამ ორი წლის განმავლობაში: მას სურს, რომ გამოინახოს პრობლემის დიპლომატიური გადაჭრის გზა და მშვიდობა დამკვიდრდეს. პონტიფექსმა კიდევ ერთხელ გამოთქვა ორ ქვეყანას შორის შუამდგომლობის მზაობა.

დიდმარხვის შამი სულიერი მუსიკის თანხლებით

დიდმარხვა განსაკუთრებული დროითი მონაკვეთია მორწმუნე ადამიანის ცხოვრებაში. ამ 40 დღის მანძილზე, აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულის მოლოდინში, მორწმუნე ცდილობს, მონანიებით, მოკრძალებული ყოფით, ყოველდღიურ სიამეთათუ წყენისგან თავშეკავებით, სულიერად უფრო დაუახლოვდეს უფალს. ასეთ ჟამს კი ქრისტიანული მუსიკა ხელს უწყობს მომარხულე ადამიანს, და არა მხოლოდ მას, სული გაუხსნას უფალს, ამაღლდეს ყოველდღიურობაზე, გახდეს უფრო მეტად მომთმენი, გულმონყალე და სათნო, იმედით აღსავსე და სიყვარულისთვის გახსნილი. შეიძლება თამამად ითქვას, რომ მიმდინარე დიდმარხვის პერიოდი განსაკუთრებული აღმოჩნდა თბილისელი კათოლიკეებისათვის. დედაქალაქის ორივე კათოლიკურმა ტაძარმა გამორჩეული საჩუქარი გაუკეთა საკუთარ მრევლს და, მათთან ერთად, კლასიკური მუსიკის თბილისელ მოყვარულებს, ხოლო კათოლიკური მედია-პორტალის მეშვეობით ამ საჩუქართან ზიარება დანარჩენი საზოგადოებისთვისაც გახდა შესაძლებელი.

დიდმარხვის წინა საღამოს, წმ. პეტრესა და წმ. პავლე მოციქულთა ტაძარში, მამა მიხეილ სურმაგვას ძალისხმევით გაიმართა საეკლესიო მუსიკის კონცერტი „სულის მელოდია“, რომელშიც ქართველი და უცხოელი შემსრულებლები მონაწილეობდნენ: ვანო სარაჯიშვილი (ნორვეგია), დავით ალადაშვილი (საქართველო), მარია ჩაჩავა (საქართველო), ანდრეას ბუნინი (დანია), ვასკო კანასტრა (პორტუგალია), ალექსეი სოლონოვიჩი (რუსეთი). მათი შესრულებით ტაძარში აჟღერდა

ორლანი, ფლეიტა, ვიოლინო, ჩელო და კლავესინი. კონცერტი დაიხურა საეკლესიო საგალობლებით, რომელიც შეასრულა ტაძრის ახალმა გუნდმა, რომლის წევრები გასულ წელს რუსეთიდან საქართველოს შემოფარებული კათოლიკეები არიან. მგალობლებმა, დირიჟორ ევგენი ივანოვის ხელმძღვანელობით, მალევე შეძლეს ახალ გარემოსთან შეგუებაც და ხმების შეწყობა, და ახლა სხვადასხვა ენაზე, მათ შორის, ქართულადაც, ასრულებენ ქრისტიანულ საგალობლებს.

შეიძლება ითქვას, რომ ქრისტიანული მუსიკის კონცერტით „სულის მელოდია“ საფუძველი ჩაეყარა დიდმარხვის წინა საღამოს აღნიშვნის ტრადიციას. სწორედ მსგავსი კონცერტებით ხვდებიან დასავლურ ქრისტიანულ სამყაროში კათოლიკეები და პროტესტანტული ეკლესიები დიდმარხვის დანწყებას.

უნდა აღვნიშნო, რომ წმ. პეტრესა და წმ. პავლე მოციქულთა კათოლიკურ ტაძარს 70-იანი წლებიდან ვსტუმრობდი, ჯერ კიდევ კონსტანტინე საფარიშვილის წინამძღვრობის დროიდან, და მსგავსი დახვეწილი საშემსრულებლო კონცერტი არ მახსოვს. **მადლობა მამა მიხეილ სურმაგვას** მისი ორგანიზებისათვის. მან მართლაც განახლებს

ახალი სუნთქვა შთაბერა სამრევლოს. ტაძარი სავსე იყო ახალგაზრდებით, ადგილობრივი და რუსეთის ფედერაციიდან საქართველოში იმიგრირებული კათოლიკეებით და, ზოგადად, კლასიკური მუსიკის, განსაკუთრებით ორგანოსა და კლავესინის, მოყვარულებით. მართლაც კარგი და ჯეროვანი პირველი აკორდია დიდმარხვის დასაწყებად.

უდიდესი საჩუქარი საორგანო მუსიკის მსმენელთათვის

მეუფე ჯუზეპე პაზოტომ, სამხრეთ კავკასიაში ლათინური წესის სამოციქულო ადმინისტრაციის შექმნის 30-ე წლისთავზე, ქართველ კათოლიკეებსა და, ზოგადად, კლასიკური მუსიკის მოყვარულებს, საოცარი საჩუქარი გაუკეთა. გასულ წელს საკათედრო ტაძარში გერმანიიდან ჩამოიტანეს და დაამონტაჟეს თავისი ჟღერადობით მართლაც უნიკალური საეკლესიო ორგანი. თავის საჯარო წერილით, გასული წლის 9 დეკემბერს, ეპისკოპოსმა ჯუზეპე პაზოტომ საკათედრო ტაძარში ახლად დამონტაჟებულ ორგანზე სასულიერო მუსიკალური ნაწარმოებების შესრულების მსურველ ორგანიზტებს მიმართა:

„ვისურვებდი, რომ ეს ორგანი სათანადოდ მოექცეს ყურადღების ცენტრში და იყოს დიდი საჩუქარი მთელი ქალაქისთვის, განსაკუთრებით მათთვის, ვისაც ამ ინსტრუმენტის მუსიკა უყვარს... ამ ტაძარში წარსულში უკრავდა ორგანს ზაქარია ფალიაშვილი. გარდა ამისა, დარწმუნებული ვარ, რომ მუსიკა ყოველთვის არის გზა, რომელსაც მივყავართ მშვენიერებისა და ჰარმონიისაკენ, უსასრულობისაკენ და, შესაბამისად, ღმერთისკენ“.

ამგვარად, ეპისკოპოსის სურვილით, საფუძველი ჩაეყარა ტრადიციას „შაბათი ორგანი“, რომელიც დიდმარხვის პერიოდში დაიწყო და გრძელდება. უკვე მესამე შაბათია, რაც საღამოები „შაბათი ორგანი“, თბილისის კათოლიკური სამრევლოების წევრებთან ერთად, არაერთ ადამიანს აერთიანებს ორგანის განუმეორებელი ჟღერადობის მოსასმენად.

24 თებერვალს, თბილისის საკათედრო ტაძარში, ორგანისტმა ვანო სარაჯიშვილმა (ნორვეგია) ორგანზე შეასრულა იოჰან სებასტიან ბახის ხუთი ნაწარმოები, რომლებიც დიდ-

მარხვის თემას შეეხებოდა. „დღევანდელი პროგრამა მთლიანად იოჰან სებასტიან ბახის ნაწარმოებებისგან შედგება. ზოგადად, ორგანისტების პროფესიაში კარგ ტონად არ მიიჩნევა საეკლესიო დროისათვის შეუფერებელი ქორალების დაკვრა, ამიტომ ის ქორალები, რომლებიც დღეს ავარჩიე, სამარხვო, სააღდგომო თემატიკისაა“, — აღნიშნა ორგანისტმა დასაწყისში.

9 მარტს, მესამე საღამოზე „შაბათი ორგანი“, მსმენელთა წინაშე წარდგა ალექსანდრე ნათელაშვილი. შესრულდა იოჰან სებასტიან ბახის, გეორგ ფრიდრიხ ჰენდელის, იოჰან იაკობ ფრობერგერის, შარლ დიუპარის, ლუი კუპერენის საორგანო ნაწარმოებები.

საორგანო მუსიკის დასრულების შემდგომ მეუფე პაზოტომ განაცხადა: „საორგანო მუსიკის საღამოები დიდმარხვის მერეც გაგრძელდება და მუდმივად იქნება. წმიდა პეტრე და წმიდა პავლე მოციქულთა ტაძარში ჩატარდება საეკლესიო მუსიკის კონცერტები, ხოლო საკათედროში - საორგანო მუსიკის საღამოები. ეს ტრადიცია არსებობს ევროპაში და თბილისში ვამკვიდრებთ, რომ კათოლიკურმა ტაძარმა საორგანო მუსიკის მსმენელებს მისცეს საშუალება, ეზიარონ ამ ღვთაებრივ მუსიკას. თბილისში ოთხი ორგანია, ორი - კათოლიკურ ტაძრებში და ორი - კონსერვატორიაში, სადაც ათწლეულების მანძილზე ეუფლებიან ორგანზე შესრულების ხელოვნებას. დღეისათვის ორმოცზე მეტმა ორგანისტმა გამოთქვა ჩვენს ტაძარში საორგანო მუსიკის საღამოებში მონაწილეობის სურვილი. მსურველები კიდევ სხვებიც იქნებიან, საკათედრო ტაძარი საუკეთესო საშუალებას მისცემს შემსრულებლებს, თავიანთი საშემსრულებლო ოსტატობა წარმოადგინონ ფართო აუდიტორიის წინაშე“.

მომლოცველობა სტამბოლში ლურდის ღვთისმშობლის ტაძრის დღესასწაულზე

სტამბოლში ყოველწლიური მომლოცველობა უკავშირდება, ერთი მხრივ, ლურდის ღვთისმშობლის პირველ გამოცხადებას, რომელიც 11 თებერვალს მოხდა, ხოლო მეორე მხრივ, ქართველ კათოლიკეთა მიერ დაარსებული ლურდის ღვთისმშობლის ტაძრის დღესასწაულს.

სტამბოლში მამა ბექა ჩილინგარაშვილთან და მამა მიხეილ სურმავეასთან ერთად გავემგზავრეთ. პირველ დღეს მოვილოცეთ წმ. ანტონ პადუელის ბაზილიკა. მეორე დღე საკმაოდ დატვირთული და შთამბეჭდავი იყო. მამა ბექამ, მამა მიხეილის თანამსახურებით, წირვა აღავლინა სულიწმიდის გარდამოსვლის საკათედრო ტაძარში. წირვის შემდეგ გვქონდა ეკუმენური შეხვედრა მსოფლიო საპატრიარქო საყდრის არქიმანდრიტთან, მამა ილია ჯინჯოლავასთან. დღის მეორე ნახევარში ვესტუმრეთ ქართველ კათოლიკეთა სავანეს, სადაც ზაზაძეების ოჯახის ღირსეულ წარმომადგენელს, ქ-ნ ნატალის შევხვდით. საუბრის დროს გავიხსენეთ ამ საოცარი სავანის ისტორია და ზაზაძეების ოჯახის ღვაწლი თურქეთში ქართული მემკვიდრეობის შენარჩუნება-პატრონობაში.

ქართველმა კათოლიკე მოძღვრებმა შეძლეს დაეარსებინათ საკუთარი ქართველ კათოლიკეთა ძმობა, ქართული ენითა და ტიპიკონით, ამ ღირსეული საქმის ინიციატორი კი იყო სასულიერო და საზოგადო მოღვაწე, აღმსარებლობით კათოლიკე, პეტრე ხარისჭირაშვილი. ქ-ნი მანანა ქუთათელაძე თავის წიგნში „კათოლიკობა საქართველოში“ წერს: „სტამბოლის ერთ-ერთ ყველაზე პრესტიჟულ უბანში, ფერიქოიში - ანგელოზთა სოფელში, იაკობ ზუბალაშვილის ფინანსური დახმარებით, 1861 წელს,

მოზრდილი მინის ნაკვეთი იქნა შექმნილი, სადაც წმიდა მარიამ ღვთისმშობლის ეკლესია - ნოტრდამ დე ლურდი აიგო. ეკლესიის მიმდებარედ მამათა და დედათა მონასტერი დაარსდა, რომელთაც პაპ პიუს IX-მ, საგანგებო დეკრეტით, ლიტურგიაში ქართული ენის გამოყენების უფლება მისცა...“ უნდა აღინიშნოს, რომ ქართველთა მონასტერთან სასწავლებელიც დაარსდა.

1966 წელს ქართველ კათოლიკეთა სავანის საეკუმენოვანი ისტორია დაგვირგვინდა სტამბოლის კათოლიკური საზოგადოების ფონდის შექმნით. ფონდის თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა პავლე ზაზაძე და მას ხელმძღვანელობდა გარდაცვალებამდე, 1989 წლამდე. პავლე ზაზაძის საქმიანობას აგრძელებდა მისი შვილი სიმონ ზაზაძე. 2000 წელს თურქეთში ჩამოყალიბდა თურქეთ-საქართველოს კულტურისა და განათლების ფონდი, რომელსაც სიმონ ზაზაძე ხელმძღვანელობდა შვილთან, პავლე (პოლ) ზაზაძესთან, ერთად. ახლა სიმონ ზაზაძის საქმეს აგრძელებს მისი ვაჟი, პოლ ზაზაძე, დასთან, ნატალისთან, ერთად.

11 თებერვალს შევიკრიბეთ ლურდის ღვთისმშობლის ეკლესიაში, სადაც საქართველოს დროით 11:00 საათზე სადღესასწაულო წმ. წირვა დაიწყო. ლიტურგიაში მონაწილეობა მიიღო ჩვენმა თერთმეტკაციანმა ჯგუფმა, ადგილობრივ სამრევლოსთან ერთად. წმ. წირვა თურქულ ენაზე აღევლინებოდა. არ შეიძლება არ აღინიშნოს ულამაზესი სასულიერო მუსიკა, რომელმაც გაიჟღერა ლიტურგიის დროს. წმ. წირვის შემდეგ ქ-მა ნატალი ზაზაძემ პიცერიაში დაგვპატიჟა, სადაც გაგრძელდა წინააღმდეგობით დაწყებული საუბარი. ქ-მა ნატალიმ გაგვაცნო ისტორიკოსი რინალდო მარმარა, რომელმაც მოიპოვა წმიდა საყდრის არქივში დაცული დოკუმენტები და გამოუშვა წიგნი „დოკუმენტები ქართული ეკლესიის ისტორიისთვის“. შეხვედრა გაგრძელდა ფონდის ბიბლიოთეკაში, სადაც შემონახულია უამრავი ისტორიული და საარქივო მასალა, რომლის შენარჩუნება, დამუშავება და დაცვა სწორედ ზაზაძეების ოჯახის წყალობით გახდა შესაძლებელი. ნიშანდობლივია, რომ იქვე არის დაცული პეტრე ხარისჭირაშვილის გული!

მომლოცველობა არის ადამიანის სულიერების ერთ-ერთი უძველესი გამოხატულება და შემთხვევითი როდია, რომ ის ცნობილია თითქმის ყველა რელიგიაში. მნიშვნელოვანი მოვლენისა თუ ისტორიის გარკვეული პერიოდის სიღრმისეული გააზრება, სულიერ ფასეულობებთან მიახლოება ემსახურება მომლოცველის შინაგანი სამყაროს გამდიდრებას.

სახარების სიხარული აღდგომის სამდღეულის ხალხურ ტრადიციებში

ლიტურგიული წლის უმთავრესი მოვლენა აღდგომის დიდღესასწაულის აღნიშვნაა: ის იწყება დიდ ხუთშაბათს საღამოს წირვით, „Coena Domini“-ით, გრძელდება დიდ პარასკევს და დიდ შაბათს უფლის ვნების, სიკვდილისა და დამარხვის გახსენებით, შაბათისა და კვირადღის მიჯნაზე სააღდგომო ცისკრით და მთავრდება აღდგომის კვირის მწუხრის აღნიშვნით; სწორედ ამ პერიოდს ეწოდება სააღდგომო სამდღეული. სამდღეულის რიტუალები მთელ ქრისტიანულ სამყაროში აღინიშნება მორწმუნეთა მხურვალე მონაწილეობით. საუკუნეების განმავლობაში თითქმის ყველა ევროპულ კულტურაში და მის ფარგლებს გარეთაც აღდგომის სამდღეულის ეკლესიის ოფიციალურ ლიტურგიას თანახლდა ხალხური ღვთისმოსაობაც, რაც გამოიხატებოდა

იესოს ვნების, სიკვდილის, დამარხვისა და მკვდრეთით აღდგომის გალობებით, ამ თემებზე გამართული სასცენო წარმოდგენებით, სადაც გამოკვეთდნენ მნიშვნელოვანი მომენტები: ღალატი, დაპატიმრება, გაშოლტვა, დაცინვა, ეკლის გვირგვინის დადგმა, გოლგოთაზე ასვლა, ჯვარცმა, დაკრძალვა და გამოცხადებები. ხალხური ღვთისმოსაობა „დრამატულად“ წარმოაჩენდა იესოს ცხოვრებისეული ფაქტების ისტორიულ ჭეშმარიტებას, ქრისტეს ვნების, სიკვდილისა და აღდგომის ზოგიერთ ასპექტს, უფრო მძაფრად, ვიდრე თავად სახარებები. ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ სახარებისეულ ფაქტებთან შეუსაბამობა ოდნავადაც არ ცვლის ამ რიტუალების სიღრმესა და სიმართლეს. როდესაც **წმინდა კვირის** რიტუალების წარმომავლობას ვეცნობით, კერძოდ,

სააღდგომო სამდღეულსა და ხალხური ღვთისმოსაობის რელიგიურ ადათებს, ვხვდებით, რომ მათ წარმოშობას ის ფაქტი განაპირობებდა, რომ ხალხს არ ესმოდა ლათინურ ენაზე აღსრულებული ლიტურგია. 70-იანი წლების ლიტურგიული რეფორმის შემდეგ თანდათან გაუფერულდა კონტრასტი ოფიციალურ ლიტურგიასა და ხალხურ ღვთისმოსაობას შორის, რამაც განაპირობა ეგრეთ წოდებული „ხალხური რელიგიურობის“ სულ უფრო მეტად შემცირება. სინამდვილეში, ეს იყო არა ლიტურგიის „ახსნა-განმარტებითი“ რიტუალები, რომელიც სხვაგვარად გაუგებარი დარჩებოდა - ხალხს კი ძალიან კარგად ესმოდა ეს - არამედ ერთი და იმავე დღესასწაულების თანმიმდევრული და ლოგიკური განვითარება ეკლესიისა და ლიტურგიის გარეთ.

2002, N.9). ხალხურ ღვთისმოსაობასა და ლიტურგიას შორის სხვაობის აღსანიშნავად იგივე დოკუმენტი საუბრობს „ანამუნის, ვნების მაცხოვრებელ მოვლენათა იდუმალ არსებობაზე“ და „მიმესისზე“, როგორც იდენტიფიკაცია ფაქტისა ხალხური ღვთისმოსაობის ხასიათში.

„ხალხურ ღვთისმოსაობაში, რამდენადაც ის „ინკულტურაციული“ სახარების ნაყოფია, დევს აქტიური ევანგელიზაციური ძალა, რომელიც შეუფასებელი არ უნდა დარჩეს: სხვაგვარად, ეს სულიწმიდის

დასაბამითვე, წმინდა წარმოდგენის აქტი განეკუთვნებოდა უფრო ლოცვით სფეროს, ვიდრე გართობა-სანახაობითს. ამ წარმოდგენების გმირები არიან არა უბრალოდ „მსახიობები“, არამედ ერთგული მორწმუნეები, რომლებიც მთელი თავიანთი არსებით, სულითა და სხეულით, ისიგრძეგანებდნენ წარმოდგენილ წმიდა საიდუმლოს. ამიტომ, ამ რიტუალებთან დაკავშირებით, უფრო სწორი იქნებოდა გვესაუბრა ღვთისმოსაობის ხელახლა აღსრულებაზე, გახსენებაზე (წარმოდგენა = მოგონება), რომლის ერთადერთი მიზანიც იყო მორწმუნეებში ღვთისადმი მოწინების გაძლიერება. მაშასადამე, ღვთისმოსაობა ქმნის სანახაობას, ხოლო სანახაობა გამოხატავს ღვთისმოსაობას: მხოლოდ ამ დინამიკაში გავიგებთ სრულად იმ საკრალურ დრამატურგიას, რომელიც ვითარდება უფლის აღდგომის საიდუმლოებების ირგვლივ.

რას ნიშნავს ხალხური ღვთისმოსაობა?

„გამოთქმა „ხალხური ღვთისმოსაობა“ აღნიშნავს პირად ან საკრებულო ხასიათის სხვადასხვა საკულტო გამოვლინე-

ბას, რაც ქრისტიანულ რწმენაში უმთავრესად გამოიხატება არა წმინდა ლიტურგიის ფორმებში, არამედ ხალხის გენიიდან, ეთნიკური ჯგუფიდან ან მისი კულტურიდან აღმოცენებულ ფორმებში. ხალხური ღვთისმოსაობა, რომელიც სამართლიანად არის მიჩნეული „ღვთის ხალხის ჭეშმარიტ საგანძურად“, „გამოხატავს ღმერთის ნყურვილს, რომელიც მხოლოდ უბრალო და ღარიბმა ადამიანმა შეიძლება განიცადოს; მას გამირობამდე აჰყავს ადამიანის კეთილშობილება და მსხვერპლი, როცა საქმე რწმენის გამოვლენას ეხება; გულისხმობს ღმერთის სიღრმისეული მახასიათებლების განცდას: მამობრიობა, განგებულება, სიყვარული და მუდმივი მყოფობა; ბადებს შინაგან დამოკიდებულებებს, რაც სხვაგან იშვიათად განიცდება იმავე ხარისხით: მოთმინება, ჯვრის ტვირთვა ყოველდღიურ ცხოვრებაში, განცალკევება, სხვებისადმი გახსნილობა, ერთგულება“ (მდრ.: საღვთო კულტისა და საკრამენტების დისციპლინის კონგრეგაცია, ხალხური ღვთისმოსაობისა და ლიტურგიის დირექტორიუმი, პრინციპები და ორიენტირები; ვატიკანი,

საქმის უგულბელყოფა იქნებოდა“ (Evangelii Gaudium, 126), - ამგვარად, რომის პაპი ფრანცისკე მოგვიწოდებს, დავაფასოთ ხალხის ღვთისმოსაობის უნარი სახარების გავრცელების საკითხში, მისი მრავალსაუკუნოვანი ინკულტურაციის წყალობით, რომლის საფუძველზე დღესაც ახერხებს ადამიანთა გულების განწყობას, უბრალო და ღარიბი, შორეული და გაფანტული ხალხი. ამიტომაც გახდა შესაძლებელი სახარების ყველგან მიტანა, განსაკუთრებით იმ კუთხეებში, რომლებიც

გულგრილობას იჩენდნენ ქრისტიანული განათლების მიმართ. აქტუალური გახდა ევანგელიზაციის ახალი ფორმები: უფრო მიმზიდველი, ვიდრე მხოლოდ ქადაგება, რომელიც უფრო მეტად ემოციური იყო, ვიდრე შეგონება, რომელიც ქრისტიანულ საიდუმლოს წარმოადგენდა მეტად ახლოს ადამიანის ყოფიერების დრამასთან, ლამის ფიზიკურობის ტრაგიკულ აღწერამდე. ამ გამომხატველი ფორმების ნიმუშს წარმოადგენდა წმინდა წარმოდგენები, რომლებიც შუა საუკუნეებიდან იზიდავდა მორწმუნეებს ეკლესიებში, საძმოებში, საკათედრო დარბაზებში... ეს ერთგვარი გასვლა იყო ღვთისმსახურების ადგილებიდან და ამ წარმოდგენების თეატრალურობის განწმედა სანახაობითი ექსცესებისაგან. ასე დაიბადა მსვლელობები და ღვთისმოსაობის არაერთი ფორმა, რომლებმაც ჩვენს დღეებამდე მოაღწია და რომლებსაც თავიანთი პრივილეგირებული მომენტი ჰქონდა ვნების კვირის დღეებში და, განსაკუთრებით, დიდ პარასკევს.

ამრიგად, წმინდა დრამა თანდათანობით იღებდა პროცესიულ, მსვლელობით ფორმას,

მსახიობები ჩაანაცვლა ქანდაკებებმა და გალობები სულ უფრო მეტად ატარებდა საგუნდო ხასიათს, სადაც უკვე ყველა მორწმუნე იყო ჩართული. იესოსა და მარიამის ქანდაკებების „შეხვედრები“, რომელიც მსოფლიოს მრავალ კუთხეში იმართება, რათქმა უნდა, არის წმინდა წარმოდგენების მემკვიდრეობა, ხანდახან ქანდაკებების მატარებლების ან ანგელოზის ფორმებში გამოწყობილი ბავშვების წყალობით, რომლებსაც „საიდუმლოების“ ქანდაკებებთან ერთად ვნების იარაღებიც მოაქვთ; წმიდა დრამისთვის ასევე დამახასიათებელია ტრადიციული დიდი პარასკევის საგალობლების დიალოგური ხასიათი, რომლებსაც დღემდე მნიშვნელოვანი როლი აკისრიათ ამ მოვლენებში.

მხოლოდ ამ გზით შეგვიძლია გავიგოთ ჯვრის დიდი თეორიები ჯვრის მზიდავთა (კაპიშონიანი მორწმუნეები, რომლებიც მძიმე ხის ჯვრებს ზიდავენ დიდი პარასკევის მსვლელობისას), ან თუნდაც ე.წ. „საკუთარი თავის გამშოლტველთა“ (battenti) არსებობა: მორწმუნე თავად განიცდის უფლის ვნებას, კონკრეტულად შეიგრძნობს ვნების განცდებს.

საგანგებო ჩანართი

სანახაობით მოვლენებში ასეთი სრული იდენტიფიცირების კიდეც ერთი მახასიათებელია ყოველი დეტალის აღდგენის შესაძლებლობა, თითქოს მორწმუნე იქ ფიზიკურად იმყოფებოდა; მაგალითად, შეგვიძლია გავიხსენოთ დიდი პარასკევის პროცესიის გალობები, სადაც აღწერილია თუ როგორ ეძებს ღვთისმშობელი თავის ძეს მიწიერი ცხოვრების ბოლო ჟამს, მოციქულ იოანესთან მისი შეხვედრის წუთები, ან თუნდაც, როდესაც მიმართავს მჭედელს, რომელიც ჯვარცმისთვის სამსჯვალეებს ამზადებს.

ხალხური რიტუალების ფართოდ გავრცელება და მასში მონაწილეობა იმას მოწმობს, რომ ტანჯული და ჯვარცმული ქრისტეს ჭვრეტისას ყოველი ადამიანი, ყოველი ხალხი ხედავს საკუთარ ტკივილს, საკუთარ ადამიანურ მდგომარეობას, ბედუკუდმართობას, თავის ისტორიას. შესაძლოა, სწორედ ამ მიზეზით არის დაწესებული ყველა მსვლელობისას ჯვარცმა, რომლისკენაც მიჰყვებილია თვალები, გული, აზრები და ლოცვები. ჯვარცმული იესო სიმბოლოა ყველა იმ ღარიბი ქრისტიანისა, ვისაც ისტორიის

სცენაზე გაუვლია. ანალოგიურია ღვთისმშობლის მიმართ ხალხური ღვთისმოსაობის გამომხატველი ფორმები. არაერთი კომპოზიცია, ლოცვა და გალობა გამხდარა შთაგონების წყარო იმ იკონოგრაფიისა, რომელიც „პიეტას“ სახელით არის ცნობილი და სკანდინავიაში ჩაისახა (შესაძლოა გერმანიაშიც, XIV საუკუნეში), მასში წმიდა ღვთისმშობელი ქედს იხრის ჯვრიდან გარდამოსხნილი ძის წინაშე და

ეხვევა მის ფიგურას. მარიამს მკლავებზე ჰყავს დასვენებული იესოს სხეული და ეამბორება მას. უსიცოცხლო შვილის შემყურე ღვთისმშობლის ტკივილის ჭვრეტით გამოწვეული ემოციური სიმძაფრე მეტყველებს საყოველთაოდ გავრცელებულ მოთხოვნებზე, რომ ღვთისმშობელი იხილონ აღმდგარის გამოცხადებების პირველ თვითმხილველთა შორის. ის, ვინც დაკავშირებული იყო ქრისტეს ვნებასთან, ვინც გულში იმარხავდა მკვდრეთით აღდგომის რწმენას, დიდი შაბათის მღუმარებაში, უდავოდ იმყოფებოდა მკვდრეთით აღმდგარის პირველ მნახველთა შორის. ეს ფაქტი იმდენად აშკარა უნდა ყოფილიყო, რომ არცერთ მახარებელს არ უგრძნია მისი აღნიშვნის აუცილებლობა. მაგრამ ეკლესიის ცოცხალ ტრადიციას ყოველთვის და მყარად სწამდა და აღნიშნავდა აღდგომის დღესასწაულზე მარიამის, მკვდრეთით აღმდგარის დედის, „სიხარულს“.

საკანონმდებლო ცვლილება - ძალების მობილიზება სიჯოცხლის გადასარჩენად

ჯანდაცვის მინისტრის მიერ აბორტის ხუთდღიან მოსაფიქრებელ ვადაში ცვლილებების შეტანამ დიდი ვნებათაღელვა გამოიწვია. ცვლილებები შეეხო მედიკამენტური აბორტის ვადის შემცირებას, მისი ჩატარების ადგილს, ექიმის კვალიფიკაციას და პასუხისმგებლობის საკითხს... ასევე, წინასაკონსულტაციო ჯგუფში, გინეკოლოგთან ერთად, ფსიქოლოგისა და სოცმუშაკის ყოფნის აუცილებლობას და 12-დან 22 კვირამდე სამედიცინო ჩვენებით აბორტის დასაშვებ დაავადებათა ჩამონათვალის გაზრდას.

გასაკვირია, რომ ხმაური ატყდა ისეთ ცვლილებაზე, რომელიც ფსიქოლოგისა და სოცმუშაკის კონსულტაციას მოიაზრებს, რომ არ გვეყავს ამ მხრივ გადამზადებული სპეციალისტები, თუ ვინ გადაიხდის მათ ხელფასს და ხომ არ გაძვირდება აბორტი, რომ ქალის სურვილი და გადანყვეტილება უარყოფილია და მასზე ძალადობენ, რომ ირღვევა კონფიდენციალურობა და ასე შემდეგ. მესმის, რომ ექიმიც ვალდებულია, ძალადობის ნიშნების შემჩნევისას, აცნობოს შესაბამის ორგანოებს, მაგრამ ზედმეტს ხომ არ ვითხოვთ მისგან, როცა ამ კუთხით, სოცმუშაკს და ფსიქოლოგსაც არ ვენდობით. ფსიქოლოგზე მეტად ვის შეუძლია დახმარება, როდესაც ხედავს დილემას გადანყვეტილების მიღებისას.

სოცმუშაკი კი, მთელი თავისი ცოდნით, გამოცდილებით და შესაბამისი გამაძლიერებელი სერვისების მიწოდებით, დაეხმარება ქალს, რომ გადაიფიქროს აბორტი. ჩვენ ძალიან შორს ვართ იმ აზრისაგან, რომ მხოლოდ ესაა საკმარისი აბორტის პრევენციისთვის, შობადობის ზრდისთვის. მთავარია სწორი საოჯახო პოლიტიკა და ოჯახის მიჩნევა ქვეყნის ქვაკუთხედად, რეპროდუქციული ჯანმრთელობის პრევენცია, რეპროდუქციული უფლებებისა და ოჯახის ბუნებრივი მეთოდის გზით დაგეგმვის ცოდნა. რატომ არ ვიღებთ ამ მხრივ სხვა ქვეყნებს ორიენტირად და არავის ვეჯიბრებით ამ მიმართულებით, არ ვაფიქსირებთ რეიტინგს და არ ვითვლით ადგილებს?!

ზარებს სხვა მიმართულებით უნდა შემოვკრათ, გადავხედოთ დაავადებათა ახალ ნუსხას, სადაც კიდევ მეტი თავისუფლება მიეცათ ადამიანებს, „კანონიერად“ გაიმეტონ სასიკვდილოდ მუცლადმყოფი პატარები და განაჩენი გამოუტანონ ისეთ დაავადებათა შემთხვევაშიც კი, რომელიც იკურნება, თუმცა, სამწუხაროდ, ჩვენთან - არა. რატომ ვწუხვართ აბორტის ბარიერების გამო, მით უფრო, თუ ეს მოკლე ვადა მხოლოდ სასურველ აბორტს ეხება!

მხოლოდ სწორი და ძლიერი საოჯახო პოლიტიკა, რომელშიც აუცილებლად მოიაზრება პრენატალური და ჩასახვამდელი პრევენცია, გადაარჩენს ადამიანებს აბორტის ცოდვისაგან და მოგვცემს უფრო ჯანმრთელ მომავალს.

დავუშვათ, რომ ეს ახალი ცვლილებები მართლაც აბორტის ხელოვნური ბარიერია, რომ კანონს სჭირდება ბენეფიტი, რომ ქალს ეს პროცედურა გაუძვირდება, არ ფიქრობთ, რომ აბორტს გადარჩენილი ერთი სიცოცხლეც ამაღ არ ღირს?! რომ იგი ერთი გაღიმებითაც კი იხდის ნაჩუქარი სიცოცხლისთვის საფასურს?! ნუ გავიქვავებთ გულს და ნუ დავინახავთ პრობლემას იქ, სადაც არ არის, პირიქით, ცვლილებებს რეალურად შევხედოთ და შევძლოთ იმისი დანახვა, რაც მართლაც საგანგაშოა.

ენო ჟღანტი

ქორალი „ალელუია“ - სიხარულის ჰიმნი

ყოველი ქრისტიანისთვის ცნობილია პოპულარული ქორალი „ალელუია“, რომელსაც თითქმის სამი საუკუნის განმავლობაში ასრულებდა სხვადასხვა გუნდი. ეს ჰიმნი, ჩვეულებრივ, ჟღერს განსაკუთრებულ დღესასწაულებზე, როგორცაა აღდგომა და შობა. მისი მოსმენისას სულიერად მალღებები, გსურს გუნდთან ერთად იმღერო.

ამ საეკლესიო ქორალის ავტორია ბაროკოს ეპოქის გერმანელი კომპოზიტორი გეორგ ფრიდრიხ ჰენდელი (Georg Friedrich Händel, 1685-1759), რომლის შემოქმედება იმდროინდელი მუსიკის თითქმის ყველა ჟანრს მოიცავს.

ჰენდელი დაიბადა გერმანიაში, მდიდარი ექიმის ოჯახში. მისი მშობლები საკმაოდ რელიგიურები იყვნენ, გეორგის დედა ლუთერელი მღვდლის ქალიშვილი იყო. ჰენდელის მამას სურდა, რომ ვაჟიშვილი იურისტი გამხდარიყო და ყოველნაირად ეწინააღმდეგებოდა მის ლტოლვას მუსიკისადმი, რადგან იგი იცავდა გერმანიაში მტკიცედ დამკვიდრებულ მოსაზრებას, რომ მუსიკოსობა არ არის სერიოზული პროფესია, არამედ მხოლოდ გასართობი.

გარეშე პირებმა შეამჩნიეს გეორგის უჩვეულო ნიჭი და შეეცადნენ მამამისის დაყოლიებას, რომ ბიჭი გაეგზავნა მუსიკალურ სკოლაში. ეს უკანასკნელი დიდხანს ეწინააღმდეგებოდა, მაგრამ ბოლოს მაინც დათანხმდა. 1694 წელს ჰენდელმა

სწავლა დაიწყო ქალაქ გალეში, ფრიდრიხ ვილჰელმ ზახაუსთან (Friedrich Wilhelm Zachow), რომელიც კომპოზიტორი და ორგანისტი იყო. მასწავლებლის სტილის გავლენა ჩანს ჰენდელის ზოგიერთ ნაწარმოებში, მაგალითად, ჰიმნში „ალელუია“.

ნიჭიერი ბიჭუნა რამდენიმე წლის შემდეგ უკვე მუსიკალურ ნაწარმოებებს ქმნიდა. ოცი წლის ასაკში ჰენდელს უკვე იცნობდნენ მუსიკოსები და მუსიკის მოყვარულები იტალიასა და ინგლისში. იგი ძალიან ნაყოფიერი კომპოზიტორი იყო, წერდა ბევრ კარგ ნაწარმოებს დროის მცირე მონაკვეთში. მუსიკა მასში ისე სწრაფად იზადებოდა, რომ ძლივს ასწრებდა მის ჩანერას. იმ დროისათვის ჯერ კიდევ უცნობი კომპოზიტორი ბახი ჰენდელთან შეხვედრაზე ოცნებობდა, მაგრამ ეს შეხვედრა არა და არ შედგა.

დიდება მუდამ თან სდევდა ჰენდელს, ის იყო ყველაზე ცნობილი და მაღალანაზღაურებადი კომპოზიტორი მთელ ევროპაში. იმ დროს ყველა ცდილობდა, პირველი მოხვედრილიყო მის კონცერტზე. მაგრამ თანდათანობით ჰენდელის დიდება ჩაქრა, რადგან ხალხს ყველაფერი სწყინდება. ადამიანებმა შეწყვიტეს მის კონცერტებზე სიარული. ახალი ნაწარმოებები უკვე აღარავის აინტერესებდა და მალე კომპოზიტორს „ძველმოღერი“ უწოდეს.

გეორგი იმ დროს ორმოცდაათი წლისა იყო. გაკოტრების, ინსულტისა და მხედველობის დაკარგვის შემდეგ ჰენდელი ღრმა დეპრესიაში ჩავარდა და იზოლირებული აღმოჩნდა. მაგრამ ერთ დღით მან მიიღო წერილი თავისი დიდი ხნის თაყვანისმცემლისაგან. კონვერტი სავსე იყო წმიდა წერილიდან ამოღებული ნაწყვეტებით. ერთ-ერთი მათგანი განსაკუთრებით შეეხო მოხუცი კომპოზიტორის გულს. ეს იყო თავად ღმერთის სიტყვები: „ანუგეშეთ, ანუგეშეთ ჩემი ხალხი“, - ამბობს თქვენი ღმერთი“ (ესაია 40, 1). ამან ისე იმოქმედა ჰენდელზე, რომ 1741 წლის 22 აგვისტოს განმარტოვდა და ისევ შეუდგა მუშაობას.

განცდილმა და გადატანილმა არ მოტეხა იგი, პირიქით, სასიკეთოდ იმოქმედა კომპოზიტორზე: ხასიათი უფრო ლმობიერი გაუხდა, მუსიკა უფრო მგრძობიარე, ნაწარმოებებს კი მხოლოდ იესო ქრისტეს უძღვნიდა. სწორედ ამ პერიოდში ჰენდელმა შექმნა ყველაზე საუკეთესო ნაწარმოებები, მათ შორის, ქორალი „ალელუია“.

„ალელუია“ ბიბლიურ სიუჟეტებზე დანერგილი მუსიკალური ნაწარმოების, ორატორია „მესიის“ შემადგენელი ნაწილია, ის ასრულებს მის შუა მონ-

აკვეთს. „მესიის“ უზარმაზარი და რთული პარტიტურა (თითქმის ორსაათნახევარი ჟღერადობა) ერთი ამოსუნთქვით დაიწერა ოცდაოთხ დღეში. ორატორიის მწვერვალი, გენერალური კულმინაციაა გუნდი „ალელუია“, რომელიც მიანიშნებს ღვთაებრივი ნების (აღდგომა) დღესასწაულზე და ახალი ეპოქის დასაწყისზე კაცობრიობის სულიერ ცხოვრებაში.

ნაწარმოებზე აღმაფრენით მუშაობისას, „ალელუიას“ დასრულების შემდეგ, თვალცრემლიან კომპოზიტორს აღმოხდა: „თითქოს ზეცა გაიხსნა და მე სამყაროს შემოქმედი ვიხილე“. ჰენდელის ცხოვრებაში ეს ყველაზე ბედნიერი წამები იყო.

როდესაც ჰიმნი პირველად შესრულდა, ინგლისის მეფე გეორგ მეორე, რომელიც კონცერტს ესწრებოდა, ფეხზე წამოდგა, რათა გამოეხატა მოწიწება შემოქმედის მიმართ. მას შემდეგ, ყოველ ჯერზე, როცა ეს ნაწარმოები სრულდებოდა, მთელი საზოგადოება ფეხზე დგებოდა. მეფის ბრძანებით, აუცილებელი გახდა ანგლიკანური ეკლესიის ყველა ტაძარში, „ალელუიას“ შესრულებისას, ფეხზე ამდგარიყვნენ, როგორც სახარების კითხვის დროს, და ისე მოესმინათ ქორალი, რომელმაც შეიძინა რელიგიური და ინგლისის ეროვნული ჰიმნის სტატუსი.

„ალელუიას“ რელიგიური პათოსი იმდენად ძლიერია, რომ მსმენელები საკონცერტო დარბაზიდან ტაძრის სივრცეში ჯადოსნურად გადაჰყავს. თითქოს მთელი კაცობრიობა დედამიწაზე, ზეცაში ანგელოზებთან ერთად, ხარობს და ადიდება ღმერთს. „ალელუია“ მოგვიანებით გახდა შობის მუსიკალური ატრიბუტი ინგლისურენოვან ქვეყნებში. ეს არის ხალხის ერთიანობის აქცია, რომელიც დაფუძნებულია საერთო სიხარულზე, რწმენასა და მრავალსაუკუნოვან ეროვნულ ტრადიციებზე.

გეორგ ჰენდელი კვლავ გახდა ცნობილი და სიცოცხლის ბოლომდე ქმნიდა ნაწარმოებებს. მისი ცხოვრების მაგალითით ბევრმა გაიგო, თუ რა გავლენა შეიძლება მოახდინოს ნუგეშის სიტყვებმა ყველაზე სასოწარკვეთილ ადამიანზეც კი და როგორ ამაღლებს ღვთის სიტყვა ჩაგრულთა სულს.

კომპოზიტორის გარდაცვალების შემდეგ „მესიას“ სხვადასხვაგვარად ასრულებდნენ. საშობაო კონცერტებზე ორატორიის მხოლოდ პირველი ნაწილი და გუნდი „ალელუია“ სრულდება. თუმცა ზოგიერთი ორკესტრი მას მთლიანად ასრულებს. მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი გუნდი დიდებულებითა და სადღესასწაულო განწყობით აუდიტორიას დღემდე აცვიფრებს.

ერთი წელი რომის პაპთან დაუვიწყარი აუდიენციის შემდეგ

2023 წლის 13 თებერვალი სულხან-საბა ორბელიანის უნივერსიტეტის წარმომადგენელთათვის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი თარიღი აღმოჩნდა. სწორედ ამ დღეს რომის პაპმა ფრანცისკემ უნივერსიტეტის თანამშრომლებს, პროფესორებს, მრჩეველთა საბჭოს წევრებსა და სტუდენტებს უმასპინძლა ვატიკანში პირად აუდიენციაზე.

ერთი წლის შემდეგ ამ მნიშვნელოვანი მოვლენის აღსანიშნავად საბაუნში გაიმართა ღონისძიება, რომელსაც, უნივერსიტეტის თანამშრომლებისა და ვიზიტში მონაწილე პირების გარდა, ესწრებოდნენ მოწვეული სტუმრებიც, მათ შორის, წმიდა საყდრის საელჩოს წარმომადგენელი საქართველოში, მეუფე ალექსანდე რაჰინია (Mgr. Aliaksandre Rahinia), იტალიის ელჩი საქართველოში, მასიმილიანო დ'ანტუონო და უნგრეთის ელჩი საქართველოში, ანა მარია შიკო.

„დღეს ჩვენ შევიკრიბეთ აქ, რათა გავისვენოთ მოვლენა, რომელმაც ღრმად აღნიშნა ჩვენი უნივერსიტეტის ისტორია: წმიდა მამასთან, პაპ ფრანცისკესთან შეხვედრა ერთი წლის წინ, რომელიც ჩვენი უნივერსიტეტის დიდი მეგობრისა და გულშემატკივრის, მისი აღმატებულება ყოზე აველინო ბეტენკურის უშუალო დახმარებითა და ჩარევით განხორციელდა. ეს შეხვედრა წარმოადგენდა უდიდესი მნიშვნელობისა და შთაგონების მომენტს მთელი ჩვენი აკადემიური საზოგადოებისათვის. (...) პაპ ფრანცისკეს ჩვენ შორის ყოფნამ გადმოგვცა ისეთი ფუნდამენტური ღირებულებები, როგორცაა თანაგრძნობა, თავმდაბლობა და სიყვარული სხვების მიმართ. მან მოგვინოდა, თავმდაბლობით ვემსახუროთ ცოდნასა და განათლებას და ვიშრომოთ გახსნილი და ინკლუზიური გარემოს შესაქმნელად უნივერსიტეტში. (...) ვიმედოვნებ, რომ ამ შეხვედრის ხსოვნა შთაგვაგონებს, დაუღალავად ვიმუშაოთ აკადემიური გარემოს შესაქმნელად, რომელიც უნდა გახდეს იმედისა და პოზიტივის შუქურა ჩვენს საზოგადოებაში. დაე, ჩვენი უნივერსიტეტი იყოს ადგილი, სადაც ცოდნა საერთო სიკეთის სამსახურშია, სადაც სწავლა ფებს უწყობს სხვების საჭიროებებზე ყურადღებასა და ზრუნვას“, - აღნიშნა მისასალმებელ სიტყვაში უნივერსიტეტის რექტორმა, მამა აკაკი ჭელიძემ.

საბაუნის ქრონიკები ჰორენა ვარუნაშვილი

ამ დაუფინყარი ვიზიტის მნიშვნელობაზე ისაუბრეს ასევე უნივერსიტეტის დაფუძნებელმა, ნმიდა საყდრის საელჩოს წარმომადგენელმა და უნივერსიტეტის მრჩეველთა საბჭოს თავმჯდომარემ.

„აღნიშნული ვიზიტი ვატიკანში არა მხოლოდ საქართველოს ისტორიაში განუმეორებელ მოვლენას წარმოადგენს, არამედ ეს ნიშნავს მსოფლიოში ათასზე მეტი კათოლიკური უნივერსიტეტის არსებობის ფონზე უნივერსიტეტის განსაკუთრებულ აღიარებას. ხაზი გაესვა იმ მისიას, რომლის განხორციელებასაც სულხან-საბა ორბელიანის უნივერსიტეტი ესწრაფვის და რომელიც მკაფიოდ გამოკვეთს უნივერსიტეტის უმთავრეს ღირებულებათა კონკრეტულ სახეს“, - აღნიშნა ვაჟა ვარდიძემ, სულხან-საბა ორბელიანის უნივერსიტეტის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარემ.

ვიზიტის უშუალო მონაწილეებს საშუალება ჰქონდათ პირადი გამოცდილება და შთაბეჭდილება გაეზიარებინათ სხვებისთვის. „ეს ვიზიტი ჩემთვის თითქოს ზეციდან გამოგზავნილი ნიშანი იყო, ვინაიდან სწორედ იმ დროს დაიგეგმა, როდესაც ჩემს ცხოვრებაში მნიშვნელოვანი ამბები ხდებოდა და პაპთან ვიზიტი და მისგან კურთხევის მიღება ალბათ ყველაზე მეტად მჭირდებოდა. ამიტომ, ამ მოვლენის შესახებ აუცილებლად აღვნიშნავ ჩემს წიგნში“, - განაცხადა უნგრეთის ელჩმა, ქალბატონმა ანა მარია შიკომ.

შეხვედრას ფონად გასდევდა ამ დაუფინყარი ვიზიტის ამსახველი ფოტორჩვენება. რომის პაპთან ვიზიტი სულხან-საბა ორბელიანის უნივერსიტეტის დაფუძნებიდან 20 წლის აღსანიშნავად დაიგეგმა, თუმცა კოვიდპანდემიის გამო მისი განხორციელება მხოლოდ ერთი წლის შემდეგ გახდა შესაძლებელი.

ქუთაისის კათოლიკეები უწინ და დღეს

ამ სახელწოდებით გაიმართა დოკუმენტური ფილმის პრემიერა მიმდინარე წლის 10 მარტს ქუთაისის კათოლიკურ ეკლესიაში. ფილმის ავტორები არიან თბილისის ანგლიკანური ეკლესიის პასტორალური ლიდერი თომა ლიპარტიანი და სომხური სამოციქულო ეკლესიის წევრი არტურ მარტიროსიანი, რომლებმაც საკუთარი ხარჯებით დააფინანსეს ფილმის გადაღება. როგორც ავტორებმა აღნიშნეს, მათი მიზანი იყო ქუთაისის კათოლიკეთა თანადგომა. ფილმში ეტაპობრივადაა ნაჩვენები ქუთაისის კათოლიკეთა ისტორია: „ოქროს ხანა“ წარმოდგენილია ულამაზესი კათოლიკური ეკლესიითა და სკოლით, ანმყო ნაჩვენებია წართმეული და სადავოდ ქცეული ეკლესიით და მომავლის რწმენით, რომ წმიდა მარიამის უბინოდ ჩასახვის ტაძარი, რომელსაც ახლა ხარების ეკლესიას უწოდებენ, კათოლიკეებს უკან დაუბრუნდებათ. ფილმში ნაჩვენებია ყაუხჩიშვილების, ფალიაშვილების, ოცხელების, მიზანდარების, ვარლამიშვილების, კოკოჩაშვილების, თუმანიშვილებისა და სხვა კათოლიკე ოჯახების სევდიანი ისტორიები. ჩვენებას ესწრებოდნენ ქუთაისის მერიის წარმომადგენლები, კათოლიკეები, მართლმადიდებლები, ანგლიკანური ეკლესიის მრევლი, სომხური სამოციქულო ეკლესიის წევრები, უცხოელი სტუმრები აშშ-დან და კანადიდან, ასევე თბილისიდან ჩამოსული სტუმრები. ფილმის

პრემიერა ემოციებით სავსე აუდიტორიაში შედგა. ზოგი ტიროდა, ზოგი მადლობას იხდოდა, უმრავლესობა კი სინანულს გამოხატავდა.

ქუთაისი უდიდესი ისტორიის ქალაქია, რომელიც, ტრადიციულად, თავისი კულტურით, ინტელექტითა და ტოლერანტობით გამოირჩევა. ამის ნათელი მაგალითია ერთ სივრცეში განლაგებული ბაგრატიის ტაძარი, კათოლიკური და მართლმადიდებლური ეკლესიები და სამი სინაგოგა. ქართველი კათოლიკეების ისტორია ქუთაისში მე-17 საუკუნიდან იწყება, როცა მათი მიგრაცია დაიწყო სამცხე-ჯავახეთიდან (დღეს ქუთაისის მოსახლეობის 15% კათოლიკეა). მე-19 საუკუნის დასაწყისში მეფე სოლომონ მეორემ კათოლიკე მისიონერებს „წყალობის სიგელით“ უბოძა ქუთაისში ადგილი, სადაც 1819 წლიდან კათოლიკური ეკლესიის მშენებლობა დაიწყო, 1862 წელს დასრულდა და უბინო ჩასახვის ეკლესიად იკურთხა. 1939 წელს, კომუნისტური რეჟიმის დროს, სხვა ეკლესიების მსგავსად, კათოლიკური ეკლესიაც დაიხურა. 1980-ანი წლებიდან მოყოლებული, კათოლიკეთა მიერ ქუთაისის ეკლესიის დაბრუნების მცდელობას შედეგი არ მოჰყოლია. 1989 წელს, მინისტრთა საბჭოს გადაწყვეტილებით, ტაძარი „მართლმადიდებელ მორწმუნეთა საზოგადოებას“ გადაეცა. კათოლიკეებმა სტრასბურგის ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოში საჩივრის შე-

ტანაზე უარი თქვეს, რადგან, ვატიკანის საელჩო და საქართველოში კათოლიკე ეკლესიის წინამძღვარი საქართველოს პრესტიჟს გაუფრთხილდნენ.

ქუთაისელი კათოლიკეები წამყვან როლს ასრულებდნენ ქალაქის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში: იოსებ ოცხელმა დააარსა ქუთაისში პირველი ქართული გიმნაზია (ახლანდელი №2 საჯარო სკოლა), პავლე კოკოჩაშვილმა - პირველი ქართული აფთიაქი, ლადო გოკიელმა - სურნელოვან სასმელ წყალთა ქარხანა. ქართული ოპერის ფუძემდებელი ზაქარია ფალიაშვილი კი ზუსტად იმ ეკლესიის წინ ცხოვრობდა, რომელიც დღემდე სადავოა ქუთაისში მართლმადიდებელ და კათოლიკე მრევლს შორის, ხოლო მამამისი წლების განმავლობაში უკრავდა სწორედ ამ ეკლესიის ორგანოზე, რომელიც ამჟამად დაკარგულია.

ქუთაისელი მართლმადიდებლებისა და კათოლიკეების კეთილმეზობლურ ურთიერთობაზე საუბრისას შეუძლებელია გვერდი ავუაროთ მათი ერთობლივი ძალისხმევით ჩატარებულ სხვადასხვა ღონისძიებას, მათ შორის აღსანიშნავია: ზაქარია ფალიაშვილის სახლ-მუზეუმის გახსნა თბილისსა და ქუთაისში, 1979 წელს გადაღებული დოკუმენტური ფილმი, რომელიც აკადემიკოს სიმონ ყაუხჩიშვილის ცხოვრებასა და მოღვაწეობას ასახავს. ცნობილი ქუთაისელი მხატვრის, ფელიქს ვარლამიშვილის პერსონალური გამოფენების მოწყობა თბილისსა და ქუთაისში, მოდერნისტი მხატვრის პეტრე ოცხელის შემოქმედების პოპულარიზაცია.

ქუთაისში ნიუპორტის ქუჩაზე მდებარეობს კათოლიკეების ახალი სამლოცველო, სადაც ნირვალოცვა ყოველდღე ტარდება. მრევლის წინამძღვარი, მამა გაბრიელე ბრაგანტინი, საეკლესიო მსახურების გარდა, საქველმოქმედო პროექტებსაც ახორციელებს მთელ დასავლეთ საქართველოში და დახმარებას უწევს ადამიანებს, განურჩევლად მათი ეროვნებისა და რელიგიური აღმსარებლობისა. გარდა ამისა, მამა გაბრიელე, როგორც

თეოლოგიის დოქტორი, საბაუნის მონვეული პროფესორია, აქტიურად არის ჩართული სამეცნიერო პროექტებში როგორც საქართველოში, ისე უცხოეთში. ამიტომ უდავოდ მისასალმებელი და დასაფასებელია ის ფაქტი, რომ 2023 წლის 6 ივლისს, ქუთაისის საზოგადოებრივი აზრის გათვალისწინებით, ქალაქის მერმა იოსებ ხახალეიშვილმა მამა გაბრიელე ბრაგანტინის ქუთაისის საპატიო და ღვანღმოსილი მოქალაქის სტატუსი მიანიჭა. ეს დაემთხვა მისი საქართველოში ყოფნის 28-ე და მღვდლად კურთხევის 42-ე წლისთავს.

დაბოლოს, მინდა აღვნიშნო, რომ ფილმი „ქუთაისის კათოლიკეები უწინ და დღეს“ ფართო აუდიტორიისთვის არის განკუთვნილი და მოითხოვს გონივრულ დიალოგს, კომპრომისსა და გამოსავლის მოძებნას, რათა კათოლიკური არქიტექტურის ეს შესანიშნავი ძეგლი კვლავ დაუბრუნდეს კათოლიკეებს, ასევე ის ერთადერთი უნიკალური ორგანიზაცია, რომელიც ეკლესიას ამშვენებდა. ეს ძალიან მტკივნეული და სადავო საკითხია, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ამ პრობლემის გონივრულ გადაწყვეტაში ქუთაისის საზოგადოებრივი აზრის მხარდაჭერა მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს, რაც ხელს შეუწყობს საქართველო-ვატიკანის დიპლომატიური ურთიერთობების გაღრმავებას.

ცხვრის ფორმის სააღდგომო კექსი

ცხვრის ფორმის ტკბილი კექსი ტრადიციული სააღდგომო ნამცხვარია უძველესი ისტორიით. ცხვარი ძველთაგანვე სამსხვერპლო ცხოველად მიიჩნეოდა. სააღდგომო სუფრაზე აუცილებლად უნდა იყოს ბატკნის ფორმის ნამცხვარი, რადგან ცხვარი სიმბოლურად განასახიერებს იესო ქრისტეს მიერ საკუთარი თავის მსხვერპლად შეწირვას ადამიანთა ცოდვების გამოსასყიდად.

ცხვრის ფორმები შეიძლება იყოს კერამიკის, სილიკონის, ლითონის და, ჩვეულებრივ, შედგება ორი ნაწილისაგან. ყალიბიდან რომ ადვილად გამოვიღოთ კექსი, ლითონისა და კერამიკის ფორმებს უნდა წაფუსვავთ კარაქი და მოვაყაროთ ფქვილი; სილიკონის ფორმაზე კი საკმარისია წყლის მისხურება. თუ კექსი მაინც მიეკრობა ფორმას, მაშინ მას უნდა დავაფაროთ სველი პირსახოცი, ცოტა ხნის შემდეგ კი ისევ ვცადოთ ნამცხვრის ამოღება.

ცომს შეიძლება გემოვნებით დაუმატოთ ნებისმიერი სანელებლები: დარიჩინი, ვანილი, კოჭა, მუსკატის კაკალი, მიხაკი ან ციტრუსის ცედრა. ხოლო ჩირი და თხილი მზა კექსს უფრო სასიამოვნო გემოს მისცემს.

ინგრედიენტები:

- ნაღების კარაქი - 125 გრ.
- შაქარი - 125 გრ.
- ვანილი - გემოვნებით
- ლიმონის ცედრა
- კვერცხი - 2 ცალი
- ფქვილი - 125 გრ.
- გამაფხვიერებელი - 1 ჩაის კოვზი
- შაქრის მინანქარი
- ქიშმიში შოკოლადის მინანქარში - 2 ცალი

მოზადების წესი:

ათქვიფეთ კარაქი მიქსერით, დაუმატეთ შაქარი, ვანილი, კვერცხი და გახეხილი ლიმონის ცედრა. ფქვილი გაცერით გამაფხვიერებელთან ერთად, დაუმატეთ კარაქი, შაქარი, ცედრა და კარგად ათქვიფეთ.

კერამიკის საცხობ ფორმას წაუსვით კარაქი და მოაყარეთ ფქვილი. ფორმა შეავსეთ ცომით და გამოაცხვეთ 180 გრადუსზე გახურებულ ღუმელში ერთი საათის განმავლობაში.

დატოვეთ კექსი ფორმაში 5 წუთით, შემდეგ ამოიღეთ. როცა გაცივდება, მოაყარეთ ცხვარს შაქრის ფხვნილი საცერით, ქიშმიშისაგან კი გაუკეთეთ თვალები.

ანიმატორების შეხვედრა

9 მარტს ახალციხეში ჩატარდა ანიმატორების პირველი შეხვედრა, რომლის მთავარი თემა იყო „ბანაკების მიზანი“, მისი სულიერი და სოციალური მხარეები.

შეხვედრის სულიერ ნაწილზე ისაუბრეს მამა პავლე დილმა და მამა მერაბ ტატალაშვილმა, ხოლო სოციალურ ნაწილზე - გამოცდილმა ანიმატორებმა, შოთა გიქოშვილმა და გიორგი ლომიძემ.

უღრმეს მადლობას გიხდით შეხვედრაში მონაწილეობის მიღებისათვის და გელით ანიმატორების მეორე შეხვედრაზე.

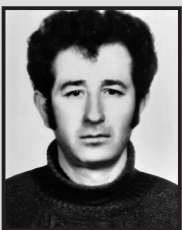
საქართველოს კათოლიკე ახალგაზრდების ცენტრი

საბაუნის თეოლოგთა კლუბი

- სულხან საბა ორბელიანის უნივერსიტეტში არსებული თეოლოგ სტუდენტთა კლუბი გათავაზობთ დღეთსმეტყველებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე სტატიებს, საუბრებსა და დისკუსიებს.
- კლუბი ორგანიზებას უკეთებს საზოგადოებისათვის, ისევე როგორც თითოეული ინდივიდისათვის საინტერესო სადისკუსიო პანელებს, სემინარებსა და კონფერენციებს, რომლის ფარგლებშიც მოწვეულნი არიან შესაბამისი თემების სპეციალისტები და სხვადასხვა დაინტერესებული ადამიანები.
- საკითხები ეხება, როგორც რწმენის ანალიზისა და ღმერთთან დაკავშირებული თემატიკის გააზრებას, ასევე თეოლოგიის მოსაზღვრე იმ დისციპლინების შესაწავლას, როგორცაა: ფილოსოფია, ისტორია, ფსიქოლოგია, სოციოლოგია და ა.შ.
- კითხვები დაისმის ასევე კონფესიურ კუთვნილებასა და მათ ტრადიციებზე, ეკლესიის ისტორიულ მოვლენებსა და მათი გადმოცემის მრავალფეროვნებაზე, სულიერების სხვადასხვა ფორმებსა და გამოვლინებებზე.
- ჟურნალ „საბაში“ ყოველთვიურად შემოგთავაზებთ ზემოთ წარმოდგენილ თემებზე საინტერესო სტატიებს.
- ასევე, გეპატიჟებით ამ შეხვედრებზე მონაწილეობის მისაღებად, რომელიც ზემოთ ავლინებთ. შეხვედრებისა და სტუდენტ თეოლოგთა ინფორმაციები შეგიძლიათ იხილოთ ფეისბუქ გვერდზე, რომელზეც შეგიძლიათ გადახვიდეთ მინიშნებული QE კოდით.

განსვენება საუკუნო მიანიჭე მათ, უფალო!

შუგარ გოგალაშვილი
* 23. 01. 1949, ვალე
† 04. 02. 2024, ვალე

ნიკოლოზ არუთინიანი
* 08. 11. 1952, ჭიათურა
† 25. 02. 2024, თბილისი

ჯულიათა დალალოიანი
* 04. 07. 1955, რუსთავი
† 24. 02. 2024, რუსთავი

შინა ტატალაშვილი
* 24. 08. 1928, უღე
† 03. 03. 2024, ახალციხე

იოსაბ აფანიაშვილი
* 27. 01. 1956, არალი
† 07. 03. 2024, თბილისი

ნათელა რიკაშვილი
* 25. 01. 1950, ვალე
† 09. 03. 2024, ვალე

სამწყისო მიმართვა საქართველოს ყოველ კათოლიკეს

ამიერკავკასიის ლათინური წესის კათოლიკეთა
სამოციქულო ადმინისტრაცია
თბილისი, 2007

- გაქცია ერთადერთი საყოველთაო (წმიდა, კათოლიკე და სამოციქულო) ეკლესიის წევრად.

თუკი შენ გადაინათლება საყოველთაო რწმენის უდიდ პირის ხელთ, შენ უარყოფ შენი ერთადერთი ნათლისღების მადლს.

კათოლიკე ეკლესიის ნათლობის სენობს, ეველა მართლმადიდებელი ეკლესია, ისევე, როგორც კათოლიკე ეკლესიის სენობს მათ ნათლობას. კერძოდ კი, კონსტანტინოპოლის საპატრიარქო, მსკოებს საპატრიარქო და სხვა მართლმადიდებლურა ეკლესიებს, რომელთადაც საქართველოს მართლმადიდებელ ეკლესიის აქვს სრული თანხმობა რწმენაში, ოუთყაიღური დადგენილებით. არ ნათლავენ ხელმოწოდებ ამ კათოლიკეს, რომელსაც მოხსენებებს მართლმადიდებელ ეკლესიაში გადასვლას.

გონე კათოლიკე ეკლესიაში მონათლულს მოტყუებით ხელახლა ნათლავს, მადლს მართლმადიდებელი ეკლესიის რწმენის წინააღმდეგ, არ ემორჩილება საკლესიო ეკლესიის კანონებს და თავის სულს საუკუნო წარწმუნდის სამომრთების წინააღმდეგ, გაუთვითონობურებელი ადამიანი კი შეწყავს ისეთ წყევლობაში, რომელთაც ზეროიზულ საფრთხებს უქმნის მის ცხოვრებას.

იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც არა ანგარების, დამონების ან კალბიდ გადაკრული ერთგულების გამო, ქრისტიანი გადაწყვეტს სხვა ეკლესიაში გადასვლას, ვადგებულება მხოლოდ დაადამტყუროს თავისი ერთადერთი ნათლისღების რწმენა მრწამსის სახადხი აღიარებით და არა ნათლობის გამოწერებით. დანე სხვაგვარად იქვეა, ან მოახლეს სხვაგვარად მოქცევის, ის უწინააღმდეგება ქრისტეს ეკლესიის ჭეშმარიტად გადმოცემას.

"აღვიარებ ერთსა ნათლისღებასა,
მოსატყუებლად ყოფიანთა"
ნიკეა-კონსტანტინოპოლის მრწამსი

ნათლისღება ერთადერთი და ხელმოწოდებ ნათლობა უმსიუხუი დოდეა და ჯამრობაა.

- ესაი ყოდეა ქრისტეს წინააღმდეგ, რამეთუ ეკლესია მუდამ აღიარებდა, რომ როდესაც ადამიანი ნათლავს, ნათლავს ქრისტეს;
- ესაი ყოდეა სულწმიდის წინააღმდეგ, რომელიც მოქმედებს ნათლობისას და გარდამოცის მორწმუნეთა ეკლესიაში;
- ესაი ყოდეა ეკლესიის წინააღმდეგ; სიყრუეა იმის თქმა, თითქმის ადგილობრივი ეკლესიის ნათლობა აქვეც ადამიანს მხოლოდ და მხოლოდ ამ ეკლესიის წევრად.

ნათლისღებამ, აღსრულებულმა წყლით და სახეულით მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა, შენ:

- გაქცია ღმრთის შეუღავს;
- მოგანიტა წმიდი სამება, რომელიც მკვიდრობს შენში სულწმიდის მცერ;
- გაგათავიონუფდა მირველწმინალი ყოფიანი და ყველა შენი მარადი ნათლობამდეული ყოფიანად;
- მოცა საუკუნო სიყვარულენი შესვლის შესაძლებლობა;
- მოგანიტა ეველა სხვა საიდუმლოს მღვდის უნარი, შესაბამისი მოწმადებით;

შენ, კათოლიკე, შევიძლია გვამცებოდეს, რომ ეკთვინი ქრისტეს ერთადერთ ეკლესიის, რომლის მწყემსმთავარი პეტრე და პავლე მოციქულების მემკვიდრე რომის პაპი შენა ხარ თანხმობაში სოფელიის ეველი ადგილობრივი ეკლესიისათან. ნე შეგამინებს ინათ სიტყვები, რომლებსაც ვერ გაურჩევით ერთმანეთისაგან რწმენა, ფანტიზმი და ნაციონალიზმი.

ქართულ კათოლიკეს სრული უფლება აქვს გამაცებოდეს ის რწმენა, რომელსაც აღიარებდა მისი სამშობლოს მრავალი ღირსეული მღვდი, რომის ერთგული ქართული კათოლიკენი.

დავლოვავთ, სახელითა მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა.

თბილისი,
მაგხოერის მობიდან 2007 წლის 18 ოქტომბერი,
წმ. ლუკა მახარებლის დღესასწაული

✦ ებსკოპოზი ყენებე პამოტი
ლათინ კათოლიკეთა კავკასიის
სამოციქულო ადმინისტრატორი